

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina: Za redno poslovanje naših podružnic. — Skupno naročevanje semenja in drugih gospodarskih potrebščin. — Krompir in modra galica. — Nov krompir „Alma“. — Zboljšanje trtnih nasadov in vinskega pridelka v Sloveniji. — Novo sredstvo za okrepitev sadnega drevja in za zatiranje sadnih škodljivcev. — Jajca za valjenje. — Ali si že napravil? — Živinorejski sestanek v Orteneku. — Piemenski biki v ljubljanski oblasti. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Družbene vesti. — Književnost. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Za redno poslovanje naših podružnic.

Poslovanje naših podružnic ni bilo dosedaj povsem urejeno in enotno. Imeli smo pač predpisani poslovnik, manjkalo pa je drugih važnih pogojev in navodil za uvedbo enotnega posloводства in računovodstva. Kjer so bile podružnice bolj delovne in so načelovali pravi možje, tam je bilo vse poslovanje dosti dobro urejeno. Drugod pa povsod pomanjkljivo. Pri raznih revizijah se je to izkazalo.

Da se uredi pri podružnicah vse poslovanje in računovodstvo po enotnih načelih, je glavni odbor založil dvoje poslovnih knjig, ki se imajo vpeljati in voditi počenši z letom 1926. pri vseh podružnicah. To je tajniška knjiga in knjiga za blagajnika.

Tajniška knjiga obsega: imenik članov, poslovnik za dopise (opravilni zapisnik) in zapisnik odborovih sej in občinskih zborov.

Knjiga za blagajnika obsega: popis premoženja, blagovno knjigo in blagajniško knjigo.

Obe knjigi sta preračunjeni za dobo 5 let, t. j. za čas od l. 1926. do l. 1930. Ves pouk, ki je potreben za vodstvo teh knjig, bo podajala družba na posebnih sestankih, ki se bodo prirejali tekom tekočega in bodočega meseca po vseh naših okrajih. Teh sestankov se imajo udeležiti vodilne osebe pri posameznih podružnicah, namreč **načelnik, tajnik in blagajnik** podružnice. Lahko se jih udeleže pa tudi drugi odborniki, oziroma zastopniki. Pri teh sestankih se bodo reševala tudi vsa druga važna vprašanja, ki so potrebna za redno poslovanje kmetijskih podružnic. O teh sestankih bodo podružnice še posebej in pismeno obveščene.

Skupno naročevanje semenja in drugih gospodarskih potrebščin.

Sredi zime smo. Čas je, da mislimo na spomladansko setev in na vse potrebščine, ki jih potrebujemo za spomladno delo, da pojde pravočasno od rok. Kmetijske podružnice po deželi imajo hvalježno nalogo, da posredujejo svojim članom dobavo potrebnega semenja, gnojil, modre galice itd. Naše podružnice so poklicane, da priskrbe svojim članom vse tiste gospodarske potrebščine, ki jih oddaja glavna družba. Stvar podružničnega odbora in načelstva je, da se poprimejo podružnice živahnejšega delovanja v prid svojim članom. Podružnice naj pozovejo vse svoje člane, da se priglase s svojimi naročili na deteljna in druga semena, modro galico, umetna gnojila, itd. Če je odbor sestavljen iz delovnih in za podružnično delovanje vnetih mož, potem je tudi delovanje podružnice dobro in posnemanja vredno. V nasprotnem slučaju pa podružnica spi in praznuje. Načelnik mora biti predvsem navdušen za reševanje podružničnih nalog in mora imeti na svoji strani vnetega in delovnega tajnika in blagajnika. Pa tudi ostali odborniki morajo biti zavzeti za interese podružnice in morajo tudi sami posegati v to delovanje. Če bi se podružnice prav zavedale svojih nalog, bi morale pričeti že sedaj z nabiranjem naročil za svoje člane.

Vsaka podružnica naj s pomočjo običajnega razglasa opozori svoje člane na potrebo in prednosti skupnega naročevanja semenja in drugih potrebščin in naj nabira naročila, ki jih kaže primerno zaarati. Nabrana naročila naj se nato izroče v izvršitev glavnemu dru-

Na ta način bodo prišle tudi kmetijske podružnice do življenja in rednega poslovanja, ki bo odgovarjalo interesom članov, podružnic in glavne družbe.

Krompir in modra galica.

V zadnjih letih nam je začel krompir zunaj po njivah tako bolehati, da tega ne moremo in ne smemo več mirno gledati. Tako važnega pridelka, kakor je krompir, ne smemo prepuščati svoji usodi. Zlasti kvarna mu je krompirjeva plesen ali peronospora, ki ga slično uničuje kakor uničuje peronospora naše trte. Preteklo leto je napravila velikansko škodo na krompirju. V času, ko bi se imel krompir najbolj debeliti in lepo zoreti, so bile premnoge njive krompirja kakor požgane. Vse listje od vrha do tal je odpadlo, tako da so molela v zrak samo še gola stebila. Namesto po 200 q krompirja in več smo pridelali komaj po 40 do 60 q na 1 ha ali pa še manj. To je tako slab pridelek, da se pridelovanje niti ne izplača.

Z ozirom na veliko važnost in vrednost krompirja je na vsak način potrebno, da varujemo krompir pred napadi po peronospori in drugih takih boleznih, tako kakor delamo po vinogradih. Tudi krompir moramo škropiti, da ga rešimo pogubonosne peronospore, tako kakor delajo po drugih deželah. To je danes edina rešitev proti krompirjevim boleznim.

Opozarjamo na to naše poljedelce z nujnim pozivom, da si zagotovijo o pravem času potrebno galico in škropilnice!

R.

Nov krompir „Alma“.

Krompirjevi pridelki so se začeli v zadnjem času močno krčiti, deloma tudi zaradi tega, ker je domač krompir v svoji rodovitnosti opešal. Krive so temu razne okolnosti, kakor slabo semensko gomolje, bolezni, nepovoljne letine, pomanjkljivo gnojenje in obdelovanje, itd. V takih primerih nimamo druge pomoči kakor to, da premenimo seme. Dosedaj nam je „oneidovec“ še najbolj ugajal. Odlikoval se je po svoji bogati rodovitnosti in okusnosti. Tudi zanaprej bo ob primerni zamenjavi obdržal marsikje svojo veljavo.

Lansko leto in letos se hvali zopet neka nova vrsta krompirja, znana z imenom „Alma“. Ta sorta krompirja je doma na Tirolskem in so jo dosedaj poskušali tudi že na Štajerskem. Odlikuje se po svoji utrjenosti in bogati rodovitnosti, ki se je izkazala tudi lani navzlic neugodni mokri letini. Družba bo nekaj tega semena naročila za prve poskuse. Kdor ga želi dobiti, naj se zgleda čimprej pri družbi in naj sporoči tudi količino, ki jo želi posaditi.

Zboljšanje trtnih nasadov in vinskega pridelka v Sloveniji.

Nasveti in smernice, ki so bili pretečeni mesec po g. R. in meni podane javnosti glede bodočega vinogradništva v Sloveniji in z ozirom na pridelovanje enakovrstnih vin, so našle, kolikor smo se

mogli uveriti iz došlih dopisov in javnih razmotirvanj, zaželeni odmev, ne samo pri producentih, marveč tudi v krogih konsumentov. Zato smatram za potrebno, da to zadevo tudi v „Kmetovalcu“ na kratko ponovim, da se zainteresirajo za to važno akcijo vsi v poštev prihajajoči krogi, zlasti pa večji vinski producenti ter trtničarska podjetja.

Gre se namreč poglavitno za to, da pri bodoči obnovitvi že pešajočih, pred 35—40 leti prenovljenih vinogradov, **ne zasažemo in ne precepljujemo trt s prevelikim številom raznih žlahtnih trt in cepljenk**, ki v mnogih slučajih niso niti najmanj prikladne za dotično lego in podnebje, ki slabo rodijo ter pozno zorijo, **marveč, da število žlahtnih trt skrajno omejimo, in sicer le na vrste, ki so za dotični kraj v vsakem oziru najbolj prikladne.**

Na ta način se bo dobil v vsakem večjem okraju gotov tip vina, obdelovanje samo bo enostavnejše in bolj dobičkanosno, ker bodo izbrane trte glede roditve in zoritve, kakor tudi glede odpornosti proti raznim boleznim in gnitju, več donšale ter celoletno negovanje znatno olajšale. Z bodočo razmnožitvijo le izbranih, kraju prilagojenih in že preizkušenih trtnih vrst v skrajno omejenem številu, se bo lahko vinogradništvo nekoliko skrčilo, a vključ temu pridelek razmeroma povečal, ker bo pri skrčenem številu vinogradov zasajenih z najprikladnejšimi trtami vse negovanje bolj intenzivno, lažje izvedljivo in cenejše.

Poleg žlahtnih trt bo treba izbirati za dotični kraj tudi najboljše podloge (ameriške trte), kar po dosedanjih večdesetletnih praktičnih izkušnjah ne bo ravno težko.

Prenovljenje starih ali zasajanje novih vinogradov bo treba vršiti v bodoče smotreno po gotovem načrtu, ker le na ta način bo mogoče sčasoma pridelavati značilne vrste ali „tipe“ vina, ki se bodo očitno razločali po okusu, barvi in kvaliteti (dobroti) po posameznih vinskih krajih.

Tako n. pr. naj bi pridelovala krški in brežijski ter del novomeškega okraja poglavitno dosejanja rdeča vina, ki tvorijo celoletno prav prijetno pijačo in ki imajo zbog tega razmeroma vedno prav visoko ceno, dočim bo črnomeljsko-metliškem in delu novomeškega okraja bolj kazalo ostati pri doseданjem pridelovanju lažjih belih vin. Istotako večjemu delu Sp. Štajerja, dočim morajo mariborski ter ormoški, ljubomski in gornje radgonski okraji pospeševati pridelovanje večinoma najfinejših belih ter eventuelno nekaj tudi najfinejših črnih vin.

V dosego tega smotrenega namena bilo bi **neobhodno potrebno, da se za to zavzamejo posamezne oblasti**, ter da skličejo tozadevne strokovne sestanke v posameznih večjih vinorodnih okrajih, katerih bi se morali udeležiti poleg v dotičnih krajih delujočih vinarskih in kletarskih strokovnjakov v številu ravnateljev vinarskih in kletarskih šol ter okrajne ekonomije, še povabljeni večji producenti in nekateri večji vinski trgovci, oziroma voditelji vinarskih zadrug dotičnih okolišev. Točna in jasna izmenjava podatkov lastnih izkušenj z raznimi trtnimi vrstami in s pridelkom posameznih vrst z ozirom na stanovitnost, ceno in kupčijo, je pri taki anketi neobhodno potrebna. Čimprej se to zgodi, tem bolje.

Vinogradniki, pomagajte si sami, ker če se boste preveč zanašali le na naklonjenosti in podpore od zgoraj, vam bo sčasoma prav huda predla.

Fr. Gombač.

Novo sredstvo za okrepitev sadnega drevja in za zatiranje sadnih škodljivcev.

Novodobne izkušnje učijo, da se da z drevesnim karbolinejem, ki ga danes pod različnimi imeni spravljajo v trgovino, kakor dendrin, arborin in karbokrimp, prav uspešno uničevati živalske in rastlinske zajedalce na sadnem drevju in obenem vplivati na to, da se drevesa okrepe v svoji rasti in rodovitosti. Premnogo drevja je pri nas, ki trpi pred različnimi škodljivci in drugimi vplivi in ki hira v rasti in rodovitosti. Na ta način trpe jabolka, hruške, češnje, češplje itd. V zadnjih letih trpe po mnogih krajih češnje vsled listne sušice, češplje in slive pa vsled kaparja tako zelo, da se kar suše.

Pod. 1. Uspeh zimskega škropljenja z drevesnim karbolinejem „Karbokrimp“. Na levo hirajoča češpljeva vejica brez škropljenja, na desno krepko rastoča vejica s pomočjo škropljenja.

Kot najnovejši pripomoček proti tem boleznim in škodljivostim se priporoča nova vrsta drevesnega karbolineja znana z imenom „Karbokrimp“, ki se je po Nemčiji močno razširila in baje s prav velikim uspehom. To sredstvo je tudi neke vrste arborin ali dendrin. Z njim ne očistimo vej samo raznih rastlinskih in živalskih zajedalcev, temveč vplivamo obenem prav ugodno na vso življensko moč (energijo) dotičnega drevesa, tako da tako drevje bolj raste in rajše rodi. To je posledica takoimenovane „stimulacije“, ki se pojavlja tudi pri obdelovanju trt in drevja z 10% raztopino kajnite.

„Karbokrimp“ nam rabi kakor arborin ali dendrin. Z njim škropimo drevje sedaj pozimi, kadar ne zmrzuje, že meseca januarja, pa tudi pozneje do tistega časa, preden začne brsteti, torej tudi še meseca marca.

Kmetijska družba si je zagotovila za prve poizkuse že nekaj tega novega sredstva in ga bo oddajala, kakor hitro ga bo prejela iz Nemčije. Podoba 1. nam kaže dve češpljevi vejici, ozeleneli brez škropljenja in s pomočjo škropljenja. Vejica na levi strani,

ki ni bila škropljena, hira in se suši, dočim je vejica na desni strani krepko ozelenela po takem škropljenju.

—n.

Jajca za valjenje.

Zgodaj spomladi prihaja na družbo mnogo vprašanj, kje bi se dobila jajca ene in druge kokoške pasme. Da bo družba lahko dajala povoljne odgovore, se obračamo na vse tiste perutninarje, ki se pečajo z rejo čistih pasem in z oddajo jajc, da nam to sporoče. Družba je pripravljena iti enim in drugim na roko. Kar bomo v tem pogledu izvedeli, vse to bomo v „Kmetovalcu“ tudi sporočili, tako da bodo naši člani in drugi naročniki že v naprej obveščeni, kam se je treba obračati zastran dobave potrebnih jajc za valjenje. — Lansko leto se je najbolj povpraševalo po jajcih rjave štajerske pasme, ki jo kaže povsod po deželi razširjati, potem po jajcih laških jerebičark, plimetk, orpingtonk in belih bram. Po mestih in večjih centrih so potrebe glede pasem nekoliko drugačne kakor pa zunaj, kjer se vrši vsa reja takorekoč na prostem.

Ali si že napravil?

Inž. Sadar, Maribor.

Na deželi je zelenjadarstvo še vedno pastorka našega kmetijstva. Kmetovalec mu ne pripisuje nobene važnosti, saj njemu je vseeno, kaj ima na mizi, za ženo in otroke pa tudi velja! Ne uvidi, koliko bi lahko prislužil ali prištedil, ako bi uredil majhen vrtiček kraj hišice.

Delo na vrtu ne bi mnogo stalo, kajti to delo bi lahko opravili ženske in otroci, ki jih navadno ne primanjkuje. Na ta način boš dobro izrabil delovno moč svoje družine.

Menda pri nas ne bo v tem oziru krenilo na bolje, dokler ne bomo prebudili žen, da bodo dvignile svoj glas in zahtevo po zelenjadem vrtu in prepričan sem, da bi vsak možiček rad ustregel svoji ženki. Saj tudi to nekaj velja, kar ženica reče.

Žene, ali vam je mož že napravil toplo gredico (gnojak) na vrtu, ki jo sedaj nujno potrebujete, da boste v njej vzgojili presajenke za zgodnjo sadno salate, kolerabice itd.? Če še ni, naj takoj napravi!

Zbije naj iz 4 desak, 3½ cm debelih, okvir, ki se ravna po velikosti oken! Naj bo 156 cm širok in po potrebi dolg. Za majhen vrtiček bo zadostovalo 2 oken, torej bo okvir okoli 2 m dolg. Sprednja stranica okvirja bodi 30—40, zadnja 40—50 cm visoka. Okni naj bosta 95 cm široki, 152 cm dolgi, vsako s 3 vrstami šip, ki se za nekaj cm presegajo. Okni se morata tesno prilegati v okvirjeve zareze. Opremi ju spodaj in zgoraj z ročajem! Izreži nazobčan podporni klin za zračenje! Spleti si eno ali dve slamnati odeji in napravi lesen pokrov čez celi gnojak.

Izkopaj 30—40 cm globoko jamo, malo širšo in daljši kot je okvir, na zavetnem in solničnem mestu na vrtu! Na dno jame nametaj plast listja, nanj 15 cm debelo plast konjskega gnoja, ki ga dobro nohodi! Nato naloži konjskega gnoja do vrha jame! Povezni na gnoj okvir in ga zatlači s konjskim gnojem, nekako 25 cm pod zadnjim robom okvirja

visoko! Okvir obloži zunaj z listjem, ki naj drži toploto! Gnojnik pokrij!

Čez 3 dni nasuj na gnoj, 15—20 cm visoko, dobre črne zemlje, ki jo dobiš, če zmešaš najboljše vrtno zemljo z dobro preperelim kompostom, gnojem ali listjem.

Gnojnik bodi koncem februarja čisto gotov. Prezgodaj ni dobro, ker sicer ne moreš presajati o pravem času. V gnojnik sej kolerabico, ohrovt, cvetni kapus, zelje, zeleno, čebulo, česenj, salato, redkvico in berivko! Gnojnik zrači o toplem vremenu in času, previdno zalivaj s prestano vodo le opoldne, ponoči pa gnojnik toplo odevaj!

Živinorejski sestanek v Orteneku.

Sestanek dolenskih živinorejskih zadrug za l. 1925. se je vršil v Orteneku, 30. decembra p. l. v gostilni g. Cvara tik kolodvora. Prišel se je ob devetih dopoldne. Sestanka so se udeležili po svojih zastopnikih živinorejske zadruge v Sodražici, v Vel. Laščah, v Dobropolju in v Strugah. Manjkali ste zadruge v Ribnici in v Ambrusu. Vsega skupaj se je zbralo 40 zavednih živinorejcev. Oddelek za kmetijstvo je zastopal živinorejski referent Fr. Černe, Kmetijsko družbo kmet. svetnik Rohrman in kmetijsko šolo na Grmu, strokovni učitelj Fr. Malasek. Zadruga zveza je sestanek brzojavno pozdravila.

Po pozdravu načelnika Fr. Hočevarja in po čitanju zapisnika o zadnjem zborovanju, ki ga je prav vestno in hvalevredno sestavil tajnik Pakiž, je poročal načelnik o delovanju dolenskega okrožja v preteklem letu. Poročal je o uspehu premovanja v Laščah, pri katerem se je razdelilo 10.000 Din na premijah, poročal o državnih nakupih plemenskih bikov za južne kraje in o živinorejski razstavi na Ljubljanskem velesejmu, katerega se je tudi živinorejsko okrožje z lepim uspehom udeležilo.

Referent Fr. Černe je razmotrival vprašanje živinske zavarovalnice, ki ga rešuje sedaj tudi Kmetijska družba in ki utegne dovesti do vprašanje do ugodnega zaključka. Nadalje priporoča snovanje živinorejskih odsekov tam, kjer manjka pogojev za živinorejske zadruge. Slednjič nasvetuje zbiranje fonda za živinorejske namene pri okrajnih blagajnah po zgledu v radovljiškem in kranjskem okraju. Tudi priporoča, da občine z večjimi prispevki podpirajo premovanja, ki bi se morala vsako leto v tem kraju vršiti.

Strok. učitelj Malasek je poudarjal potrebo ustaljene domače reje. Po Dolenskem je danes preveč prekuščije in špekulativne reje. Tudi za zavarovalnico je treba, da imamo domačo prirejo in da se živinorejci organizujemo. Pomagajo naj pri tem delu okrajni ekonom. Naši poslanci naj se naprosijo, da bodo izposlovali državno podporo za ustanovitev živinske zavarovalnice.

Kmetijski svetnik Rohrman je priporočal snovanje krajevnih zavarovalnic, ki so se dosedaj še najbolj obnesle. Govoril je o nalogah živinorejcev napram odjemalcem bikov iz južnih krajev, o potrebnih lastnostih plemenskih živali, o odhiranju plemenjakov za kupčijo, o reji mlade govede v hlevu in na paši, o prednostih pašne reje in o domači izpodreji.

Po feli referatih se je vnela živahna razprava, predvsem o zavarovalnici, ki je važna zadeva vseh prizadetih živinorejcev; udeležili so se je vsi navzoči referenti in načelnik. Zastopnik sodraške zadruge Lovrenčič je priporočal občinske zavarovalnice in občinske hranilnice, dalje pospeševanje prasičereje in reje merjascev kakortudi dobavo živinske soli, ki bi bila pri letošnji krmi nujno potrebna. Ref. Rohrman je priporočal, da se živinorejsko okrožje zavzema za vsakoletna pre-

movanja, ki naj se prirejajo v zvezi s plemenskim sejmom. Sprejel se je tudi predlog za zbiranje živinorejskega zaklada pri okrajnih blagajnah, iz katerega naj se črpajo sredstva za premovanje.

Ker ni bilo drugih predlogov so se slednjič pogovorile še razmere pri posameznih živinorejskih zadrugah, zlasti kar se tiče bikoreje. Po poročilu navzočih zastopnikov so razmere pri vseh zadrugah povoljne.

Predsednik Fr. Hočevar se je po končanem zborovanju zahvalil navzočim referentom in zastopnikom in je zaključil zborovanje po 3 urnem trajanju opoldne.

Plemenski biki v ljubljanski oblasti.

K članku, ki je izšel pod tem naslovom v zadnji decemberski številki „Kmetovalca“, pripominja podpisano tajništvo, da sta prispevala tudi okrajna živinorejska odbora sodnih okrajev Radovljica in Kranjska gora znatne zneske iz okrajne blagajne za obdarovanje licencovanih bikov. Pri tem sta se odbora ozirala le na bike, ki so dosegli pri oceni najmanj 25 in več enot. V sod. okraju Radovljica se je izplačalo za 25 enot — 200 Din, v sod. okraju Kranjska gora pa 300 Din; v obeh teh okrajih se je izplačalo za vsako enoto preko 25 enot še po 50 Din posebne nagrade. Na ta način je subvencioniral okr. živinorejski odbor Radovljica vsega skupaj 25 plemenskih bikov s skupnim zneskom 6.450 Din, a okr. živinorejski odbor Kranjska gora 9 bikov s skupnim zneskom 3.075 Din. Rejce licencovanih bikov sta odbora pogodbeno zavezala, da drže plemenjake še po eno leto. V letošnjem letu je predvidevati, da se subvencije za višje ocenjene licencovane bike najbrže zvišajo, ker stojita oba odbora na stališču, da treba započeti delo za povzdigo govedoreje ravno in najprej pri plemenskih bikih.

Da pa nista imenovana živinorejska odbora podeljevala večjih zneskov za obdarovanje licencovanih bikov, je dvojje vzrokov. Prvič so dobili vsi višje ocenjeni biki o priliki premovanj itd. še državne in občinske podpore, tako so dobili nekateri bikorejci celo do 1000 Din podporo za eno leto. Drugi vzrok je v tem, da nakupujeta odbora iz sredstev okrajne blagajne mlade bikce za ceno, ki je 50% višja kakor tržna cena, ter dodeljujeta tako odbrane in pravilno vzrejene živali rejcem proti dolgi zavezi in postopnim subvencijam. Razen tega priskrbujejeta odbora iz okrajne blagajne vsako leto po 32 odbranih plemenskih merjascev za ves srez, 12 postaj s plemen. ovni (med temi so 4 čistokrvne bergamaške pasme) in končno 15 postaj s čistokrvnimi petelinji in kurami rjave štajerske pasme. Na dlani je, da gredo za vse te akcije znatni zneski in ne bi šlo vse tako gladko, ako ne bi prispevala tudi država. — Za tajništvo okraj. živinorejskih odborov v Radovljici I. Sušič, t. č. tajnik.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“ in le na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti 3 dinarje za stroške.

Vprašanje 1. Svoj vinograd, ki sem ga zasadil l. 1924., moram posaditi. Ali naj izkopljem velike jame, da posadim trte lahko z neprikrajsanimi koreninami? Kako naj pognojim s starim živinskim gnojem? Ali naj posajene trte osipljem ali ne? Kako naj trte pravilno sadim? (F. S. V. p. V. N.)

Odgovor: Za tako posajanje je treba večjih jamc. Korenine cepljenk je treba skrajšati na dobrih 10 cm dolžine. Pognojiti jim je treba pa tako, da ne pride živinski gnoj v neposredno dotiko s koreninami. Če imate kaj komposta, ga tudi lahko porabite. Ko je trta posajena v dobro prst ali

kompost in nekoliko zasuta s prstjo, stoprav potem je gnojiti z živinskim gnojem. Ko je bila pravilno posajena in zasuta, jo je nad zemljo še osipati z rahlo prstjo ali peskom. R.

Vprašanje 2. Nameravam napraviti okrog vrta živo mejo iz košarske vrbe, da bi mladike porabil za pletenje košev. Ali naj sadim ključe od te vrbe ali korenjake? Kako dolge naj bodo te sadike? S čim naj jim pri saditvi pognojim? Kako naj pripravim zemljo za saditev? Kako dolge sadike naj gledajo iz zemlje, ko jih posadim? Kje se dobijo take sadike in po kateri ceni? **Kako naj pravilno sadim vrbo za vrtno ograjo?** (F. S. V. p. V. N.)

Odgovor: Vzgoja in vzdrževanje žive meje se ne da prav dobro združiti s porabo pridelanih šib za pletenje košev, to pa zaradi tega, ker bodo na živi meji zrasle bolj kratke in bolj šibke šibe, ki se bodo dale le za manjše pletenine porabiti. Na vsak način je saditi v tem primeru ključe, ki naj so vsaj 30 cm dolgi, enoletni in dosti močni. Zemljo je treba dobro pripraviti s tem, da izkopljete jarek, vsaj za dobro lopato širok in poldrugo lopato globok. To delo je najbolje že na jesen izvršiti ali pa v prvi pomladi. Izkopano zemljo je spraviti potem nazaj v jarek. Pri tej priliki tudi lahko gnojite s kompostom ali pa z dobro predelanim hlevskim gnojem. Vse to je izvršiti toliko časa pred saditvijo, da se zemlja usede. Ključe kaže saditi na 20 cm daljave na ta način, da se potikajo zaporedoma po sredi jarka. Spodnje konce kaže z dveh strani ošpičiti, da jih lažje zabadate v zemljo. Iz zemlje naj gledajo za 10 cm, da se od spodaj gor bolj razrastejo in da bo živa meja bolj gosta in trdna. Zaradi sadik se obrnite na pletarsko delavnico v Strnišču pri Ptuj, kjer boste izvedeli tudi vse potrebno glede cene.

R.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica za Marenberg in okolico priredi 24. januarja t. l. predavanje, in sicer: ob enajstih v **Vuhredu** v gostilni g. Sgerma; ob dveh v **Marenbergu** v gostilni gospoda Brudermana. Predavali bodo g. Petriček o hmeljarstvu, g. Wernig o živinoreji, g. nadzornik Močnik pa o sadjarstvu. Vabljeni so člani in nečlani.

Kmetijska podružnica v Sv. Lenartu nad Vel. Nedeljo je zborovala 15. novembra m. l. Od 32 članov je bilo 8 navzočih. Pri poročilu o delovanju je priporočal Janžekovič, da bi bilo oživeti podružnico s tem, da bi razne druge kmetijske potrebe skupaj naročevali in ne samo galico. Blagajna izkazuje 496 Din imovine. V odbor so bili izvoljeni: Andr. Korpar načelnikom, Al. Janžekovič, Ant. Venta, Iv. Megla in Ant. Kovačec odbornikom. Delegatom je bil izvoljen Al. Janžekovič. Pri slučajnostih so bile pritožbe zastran odmere dohodnine.

Kmetijska podružnica v Sv. Florianu pri Rogatcu je zborovala 15. novembra m. l. Od 20 udov je bilo 10 navzočih. Delegatom je bil izvoljen A. Perkovič. Pri slučajnostih je bil razgovor zaradi naročevanja cepljenih trt, sadnega drevja, živinske soli in tobačnega ekstrakta.

Kmetijska podružnica v Studenicah je zborovala 22. novembra m. l. Od 94 udov se je zbralo 20 udov. Načelnik priporoča več zanimanja. Računski zaključek izkazuje 1254 Din preostanka. Za delegata sta bila izvoljena Šimon Kitak in Tomaž Erkar. Podružnica nujno želi dobavo živinske soli, razpravlja o potrebi umetnih gnojil in o potrebi novih sadnih nasadov.

Kmetijska podružnica v Kapelah je zborovala 29. novembra m. l. Od 42 udov je bilo zbranih 28. Odbornik Pečnik je žigosal strankarski boj in premalo zanimanje. Denarni promet izkazuje 438 Din dohodkov in 430 Din stroškov. V odbor so izvoljeni: Ant. Francekovič načelnikom, Jože Živič, Mat. Radanovič, Jos. Pečnik, Fr. Hotko, Fr. Šepce, Fr. Stergar,

Fr. Černele in Iv. Sevnik za odbornike. Delegatom je bil izvoljen Iv. Sevnik. Napraviti se ima prošnja za popotni pouk.

Kmetijska podružnica v Rogatcu je zborovala 29. novembra m. l. Od 37 udov je bilo 9 navzočih. Načelnik pozivlje navzoče k agitaciji za nabiranje novih članov za nakup umetnih gnojil. Računski zaključek izkazuje hranilno vlogo 904 Din in v gotovini 18 Din. V odbor so bili izvoljeni: Dekan Fr. Salamon, načelnikom, Jak. Fišer, Andr. Koštrun, Mat. Karez, Jak. Prah in Fr. Ducman za odbornike. Za delegata je bil izvoljen Mat. Karez. Vložiti je prošnja za pouk o zatiranju miši in o živinoreji. Sklenilo se je nakupiti jajca rjave štajerske kokoši za valjenje.

Kmetijska podružnica Št. Ilj pri Velenju je zborovala 29. novembra m. l. Od 38 udov je bilo 20 navzočih. Načelnik Schreiner je poročal o nakupih travnega semena in modre galice. Računski zaključek izkazuje 3190 Din prejemkov in 2404 Din izdatkov. V odbor so bili izvoljeni: župnik Schreiner načelnikom, Fr. Blagotinšek, Ant. Primovšek, Fr. Gril, Jož. Jezernik in Fr. Ocepek za odbornike. Delegatom je bil izvoljen Fr. Schreiner. Trgovce, ki bi prodajali kajnit za živinsko sol, je naznaniti.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Absolventom kmetijskih šol. Absolventi kmetijskih šol tvorijo pri nas lep štab pionirjev kmetijskega napredka po deželi. Mnogo od njih je v javnih ali privatnih službah, drugi so ugledni kmetijski gospodarji itd. Žal, da med njimi ni prave zveze in mnogo jih je, ki so se videli zadnjikrat, ko so si segli s tovariši za slovo v roke takrat, ko so zapuščali zavod, kjer so črpali kmetijske nauke za praktično življenje. Edino vez je doslej tvorilo med njimi društvo absolventov kmetijskih šol, to pa je le životarilo in je končno zaspalo. Vez med posameznimi kmetijskimi strokovnjaki in našimi kmetijskimi šolami in zavodi je potrebna in koristna in zato se mora ustvariti in mora ostati. Kmetijska veda silno napreduje. Posamezni v praksi stoječi kmetijski strokovnjak njenega napredka ne more vselej tako zasledovati, kakor pa kmetijski strokovnjak v javnih službah, zlasti pa na kmetijskih šolah. Zato je potrebno, da se večkrat sestanemo ter razgovorimo o raznih strokovnih zadevah. Koliko lepih in spodbudljivih stvari se lahko vidi na naših kmetijskih šolah in vzornih posevkih, državnih in privatnih, zato je potrebno prirejati sestanke, skupne strokovne izlete, zborovanja itd. Pa tudi stanovske zadeve zahtevajo medsebojnih stikov in skupnega dela. Nujno je torej potrebno, da se vsi z vnašamo oklenemo naše edine stanovske organizacije, to je **društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo v Ljubljani**. Kmetijski strokovnjaki, bodisi, da stojite v javnih ali privatnih službah ali pa da ste samostojni gospodarji, pristopite vsi kot člani in se udeležujte pridno zborovanj, sej, sestankov in zletov tega društva. Društvo je razdeljeno na sekcije Ljubljana, Maribor in Novo mesto. Okoli teh središč se moramo zbirati. Novomeška sekcija tega društva je sklenila, da priredi na praznik, 25. marca t. l. ob desetih dopoldne v **kmetijski šoli na Grmu sestane kmetijskih strokovnjakov**. Prijave za pristop k društvu in za udeležbo na tem sestanku sprejema do 1. marca t. l. predsednik novomeške sekcije B. Skalič. Priglasite se vsi, ki vam je za dobro skupno stanovsko stvar. Natančni spored sestanka se naznani po 1. marcu.

Gospodinjki tečaj po deželi. V času od 15. novembra 1924. do 31. decembra 1925. je priredil Kmetijski oddelek Ljubljanske oblasti 12 gospodinjiskih tečajev, ki so se vršili povsod z jako povoljnim uspehom. Te tečaje je obiskalo skupaj 222 deklet. Te tečaje so vodile učiteljice Minka Odlasek, Helena Černe in Minka Rožnik. — Voditeljica Minka Odlasek je vodila tečaj v Št. Jurju (20 deklet), 2 tečaja v Dolu pri Ljubljani (32 deklet) in v Litiji (20 deklet); voditeljica Helena Černe je vo-

dila tečaje v Komendi pri Kamniku (19 deklet), v Moravčah (23 deklet), v Horjulu (16 deklet) in v Boh. Bistrici (26 deklet); voditeljica Minka Rožnik je vodila tečaj na Ježici (14 deklet) in 3 tečaje zaporedoma na Mali Loki na državnem posestvu (skupaj 52 deklet). — Tem tečajem so se priključili 10 dnevni tečaji za zdravstveno zaščito dece, ki jih je organiziral zavod za socialno-higiensko zaščito dece v Ljubljani in ki so se vršili na pomladanskih tečajih l. 1925, v Horjulu, Dolu in Mali Loki in na jesenskih tečajih v Mali Loki, Litiji in Boh. Bistrici. Ti tečaji so se otvorili in zaključili s posebnim predavanjem zdravnikov omenjenega zavoda ali dotičnega okrožnega zdravnika. Obdržala jih je pa popotna učiteljica dečje higijene, sestra Ana Kostomanjova, ki je dosegla povsod prav lepe uspehe. Pri otvoritvi kakortudi pri zaključku je predaval tudi g. dr. I. Ambrožič, ravnatelj tega zavoda. Obdržavala so se v času tečaja večerna predavanja o gospodinjstvu in higieni otrok za odrasla dekleta in žene, ki niso obiskovala gosp. tečaja. Obisk je bil povsod vse hvalje vreden.

GOSPODARSKE STVARI.

Oddaja gozdnih sadik in dobava gozdnega semena v mariborski oblasti. Spomladi 1926. se bodo oddajale iz državnih gozdnih drevesnic v mariborski oblasti gozdne sadike po naslednjih cenah za 1000 komadov: 3 letne smreke, semenke po 90 Din, 4 letne smreke, presajene po 115 Din, 2 letni črni bor po 90 Din, 2 letni gladki bor po 125 Din, 2 letni mecesen po 140 Din, 2 letna akacija po 100 Din, 2 letni jesen po 200 Din, 2 letni hrast po 100 Din, 2 letni ameriški hrast (rdeči) po 150 Din, 2 letna črna jelša po 110 Din; kanadski topol: a) nevkošenjeni potaknjenci po 150 Din, b) 1 letni vkoreninjeni 600 Din, Kristov trn po 100 Din, vrba (nevkošenjeni potak.) po 100 Din. — Navedene cene veljajo pri prevzemu gozdnih sadik v drevesnici. Stroški morebitne pošiljatve se zaračunajo posebej. Naročila naj se vložijo ustno ali pismeno do konca jan. 1926. pri županstvu, sreskem šumarskem referentu ali okrajnem gozdarju. Pri naročilih naj se navede število in vrsto sadik, natančen naslov gozdnega posestnika in pri pošiljanju po železnici ali po pošti tudi železniško postajo oziroma pošto. Priporoča se, da prinesejo naročniki ob prevzemu sadik vreče. O oddaji sadik se bo naročnike pravočasno obvestilo. Pri istih oblastih in v enakem roku se morejo naročiti tudi gozdna semena, katera se naroče skupno za vse prijavnike. — Za velikega župana: Inž. Urbas, oblastni šumarski referent.

Vinski sejm v Metliki. Tukajšnja vinarska zadruga priredi v četrtek, 28. januarja 1926. ob dvanajstih v prostorih „Narodne Čitalnice“ v Metliki **veliki vinski sejm in razstavo prvovrstnih starih in novih vin** z vseh goric metliškega sodnega okraja. — Vsa vina bodo prejšnji dan strokovnjaško preizkušena in ocenjena. Izbira bo velika, cene primerne.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo

Prosta mesta. Na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru je izpraznjeno mesto vrtnarja demonstratorja. Na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je izpraznjeno mesto strokovnega učitelja za vinarstvo in sadjarstvo in za viničarja. Podrobnosti se izvedo pri direkciji.

Absolventi enoletnih kmetijskih šol; namestitve v državni službi. Po zaslugi društvenih funkcionarjev je propadlo naziranje merodajnih činiteljev, da morejo postati absolventi enoletnih kmetijskih šol le služitelji v državni službi. V konkretnem slučaju je pristojno ministrstvo odločilo, da se more take absolvente po njihovi strokovni kvalifikaciji namestiti kot **zvaničnike** v državni službi.

Sestanek kmetijskih strokovnjakov na Grmu (pri Novem mestu) 25. marca 1926 ob desetih dopoldne, priredi novo-

meška sekcija našega društva. Opozarjamo na razglas, priobčen v dnevnem časopisju. Odbor se nadeja, da se bodo udeležili tega sestanka tovariši iz Dolenjske in Belokrajine v čim impozantnejšem številu.

Društvena pravila, izpremenjena na občnem zboru 1925. še niso odobrena. Po odobritvi in natisu se bodo razposlala. — **Članskih izkaznic** za svoje čalne društvo doslej ni imelo. O predmetu bo razpravljala odbor na eni prihodnjih sej. — **Voščila.** Odbor želi vsem tovarišem širom naše zemlje prav srečno Novo leto 1926., proseč jih, naj ostanejo zvesti svoji stanovski organizaciji in naj jo — v zaščito, odnosno izvajanje moralnih in materijalnih pravic našega stanu — še krepkejšo podpirajo, nego dosedaj. Naša pot je ravna, cilj jaseen. le žal, da se tega premnogi tovariši še ne zavedajo. Naj bi novo leto tudi tem prineslo pobude in jih privedlo v naš krog! — Društvo kmetijskih strokovnjakov v Mariboru (vinarska šola).

DRUŽBENE VESTI.

Današnje prvo številko „Kmetovalca“ pošljemo vsem dosedanjim prejemnikom, drugo številko pa brez izjeme samotistim, ki do 31. januarja t. l. plačajo udnino, oziroma naročnino v iznosu 20 Din.

Pozivljamo torej še enkrat vse udeleženike, da nemudoma vplačajo ali dološljejo po 20 Din kot udnino odnosno naročnino, in sicer ali pri podružnici ali pri Kmetijski družbi v Ljubljani, drugače se jim bo moralo ustaviti pošiljanje lista že s prihodnjo številko.

Načelnike tistih podružnic, ki še niso doposlali nabilnih pol z udnino vred, ponovno prosimo, naj to nemudoma store, da se razpošiljanje prihodnje številke „Kmetovalca“ ne bo zavleklo.

Kazalo za „Kmetovalca“ l. 1925. je že dotiskano in se bo prihodnje dni brezplačno razposlalo vsem onim, ki so ga naročili. Dobijo ga le tisti, ki ga izrecno zahtevajo. Kdor ga torej želi imeti, naj to sporoči po dopisnici, nakar se mu bo kazalo doposlalo. Lahko ga pa pride sam iskat v prostore Kmetijske družbe v Ljubljani, Turjaški trg 3.

Poučni sestanki kmetijskih podružnic. Glavna družba pošilja ravnokar na vse podružnice vabila, da se udeleže po svojih glavnih funkcionarjih, t. j. po načelniku, tajniku, in blagajniku, sestankov potrebnih za ureditev vsega poslovanja in računovodstva pri podružnicah. Dotična vabila naj se točno preberejo in prinese s seboj na dotičen sestanek.

Gospodarske potreščine. Držbeni udje se nujno naprošajo, da vse gospodarske potreščine pravočasno naroče ter se pri naročilih ozirajo na objave na prvi in drugi strani inseratnega dela „Kmetovalca“. Družba oddaja te tiste predmete, ki jih objavlja v svojem listu, drugih nima v zalogi. Vsak naročnik naj natančno naznani svoj naslov: ime in priimek, kraj svojega bivanja, hišno številko, pošto in železniško postajo. Ta naslov naj bo označen v pismu, kajti na ovitku se večkrat izgubi.

Naročila za sadno drevje. Tozadeven oglas je na drugi strani inseratnega dela „Kmetovalca“.

Naročila za semenski krompir. Kmetijska družba bo za premenjavo semena naročila na Tirolskem nekaj krompirja vrste „Alma“, ki je zelo rodovit in okusen. Pozivljajo se podružnice naj takoj zbirajo naročila za ta krompir in jih čimprej dološljejo družbi. Na podlagi teh naročil bo družba kupila primerno množino tega blaga. Približna cena za ta krompir bo okrog 2 Din za kg.

Modra galica. Kmetijski družbi se je posrečilo skleniti nakup modre galice, ki bo prvovrstna in po primerni ceni. Načelnikstva podružnic se pozivljajo, da zbirajo naročila in zahtevajo za vsak kg po 1 Din nadavka (are). Končna cena bo od-

visna od tega, če bo do tedaj, ko bo družba blago dobila, odpravljena uvozna carina na galico.

Nakup družbene hiše v Mariboru. V interesu gospodarskih krogov na Štajerskem je Kmetijska družba kupila v Mariboru, na Melski cesti, dvonadstropno hišo s potrebnimi skladišči, da ustanovi na tem prostoru družbeno skladišče. Opozarjamo na to vse naše štajerske kmetijske podružnice, da se jim bodo zanaprej oddajale vse gospodarske potrebščine iz tega skladišča. S tem nakupom je družba ustregla dolgotrajni želji štajerskih rojakov, zato pa pričakuje, da bodo odnotne podružnice krepko podpirale težnje glavne družbe.

KNJIŽEVNOST.

Knjige „Kmetijske matice“. Po neutrudljivem prizadevanju g. ref. Miloša Štiblerja se je ustanovila lansko leto „Kmetijska matica“, ki ima priskrbovati kmetškemu ljudstvu kar največ strokovnega berila in mu dajati novega poguma, da se z ljubeznijo oklepa svojega lepega in časti vrednega poklica. Prvi sad tega dela je že tukaj. Kmetijska matica je pod smotnim in požrtvovalnim vodstvom svojega začetnika gospoda Mil. Štiblerja izdala za novo leto troje knjig, in sicer: 1. **Veliki koledar** za l. 1926., v katerem je mnogo poučnih člankov. 2. **Zbirka kmetijskih nauk**, 1. zvezek. Spisal kmetijski svetnik Rohman. Knjiga obsega 10 pol in vsebuje nad 100 kratkih in času primernih gospodarskih nauk s posebnim ozirom na naše domače kmetijske razmere in potrebe. Vsi ti nauki so zajeti iz praktičnega življenja in se tičejo potrebnega napredka v našem poljedelstvu, travništvu in živinoreji. 3. **„Črni pajek“**, velezanimiva povest iz življenja švicarskih kmetov. Knjiga obsega 7 pol. To je prvoletni književni dar naše Kmetijske matice. Vse te knjige se dobe za letno članarino 30 Din, ki jo bo mogoče pri današnji draginji vzdrževati le v tem primeru, če se naši zavedni kmetovalci in gospodarji v obilnem številu pridružio Kmetijski matici. Vsa akcija je v rokah „Kmetijsko tiskovne zadrage“ v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 8., na katero se je obračati z naročili.

Travništvo. Slovenskim živinorejcem v pouk spisal inž. Jakob Turk, ravnatelj kmetijsko-kemičnega zavoda v Ljubljani. To je naslov knjigi, ki je izšla v dveh zaporednih zvezkih kot letni dar Družbe sv. Mohorja na Prevaljah za l. 1925. in 1926. Knjiga obsega 274 strani (18 pol) in je bogato ilustrirana s podobami raznih trav in detelj, travniškega pleva, osuševalnih in namakalnih naprav, orodja itd. To je prva slovenska knjiga, ki obdeluje travništvo kot samostojno panogo in v širšem obsegu. Vsled svoje sistematične obdelave bo posebno dobro došla našim učnim zavodom, nič manj seveda pa tudi našim praktičnim gospodarjem. Spisatelj g. inž. Turk se je mnogo pečal z vprašanjem našega travništva in je vse delo plod njegovih študij in praktičnih izkušenj na tem polju. V svojem predgovoru poudarja povsem dobro, da je umno pridelovanje krme najvažnejša podlaga in obenem tudi predpogoj za zdrav, krepak ter uspešen razvoj živinoreje in mlekarstva in da ne smemo pričakovati resničnih gmočnih uspehov od plemenske živine in moderno urejenih mlekarov prej, preden se nismo z vso vnemo oprijeli umnega pridelovanja krme na travnikih in njivah. Knjiga ima 6 poglavij, v katerih obdeluje: 1. O pojmu, vrednosti in pomenu travnikov. 2. O pripravljalnem obdelovanju in oskrbovanju travnikov. 3. O napravi novih travnikov in travnih deteljin. 4. O rednem obdelovanju in oskrbovanju travnikov. 5. O rednem obdelovanju in oskrbovanju travnih deteljin. 6. O košnji ter o pripravljanju in spravljaju krme. Knjigi je tudi dodano obsežno stvarno kazalo. Na knjigo, ki je vsega priporočila vredna, in ki se dobi pri Družbi sv. Mohorja za 21 Din, se še povrnem.

R.

URADNE VESTI.

POROČILO

tajništva o delovanju Kmetijske družbe za Slovenijo v l. 1923. in 1924., podano na rednem občnem zboru dne 17. decem. 1925.

Zadnji redni občni zbor Kmetijske družbe se je vršil 8. novembra 1922., na katerem je bil podan obračun za l. 1921., sprejet obračun za 1923. in zvišana udnina za 20 Din. Obenem se je izvolila ena tretjina izstopivših članov.

Meseca maja l. 1923. je preminul predsednik g. Gustav Pirc. V zmislu pravil je prevzel predsedstvo podpredsednik g. Evgen Jarc. Ker so na to nastali spori, je Pokrajinska uprava, oddelek za notranje zadeve, razpustila glavni odbor Kmetijske družbe in imenovala vladnim komisarjem pri družbi vladnega svetnika g. Franca Župnika. Ta je razpisal občni zbor na 30. januarja 1924. z delegati, izvoljenimi l. 1923. Občni zbor je pa ministrstvo za notranje zadeve preklicalo. S l. septembrom je bil po ministrstvu odstavljen vladni komisar Franc Župnek in na njegovo mesto imenovan g. Evgen Jarc, ki je sklical zbor za dan 17. novembra 1923. z delegati izvoljenimi v l. 1924.

S sklepom od 10. oktobra 1924. je državni svet odločil, da se vlada nima vmešavati v notranje poslovanje Kmetijske družbe. Na to je 10. novembra l. 1924. Velik župan ljubljanske oblasti razrešil vladnega upravitelja Evgena Jarca in na njegovo mesto imenoval upravitelja dr. Franca Spiller-Muysa. Ta je objavil občni zbor za dan 15. decembra 1924. za poslovno leto 1923. z delegati, izvoljenimi l. 1923. z edino točko dnevnega reda: volitev predsednika, dveh podpredsednikov in 18 odbornikov ter dveh računskih preglednikov.

Na tem občnem zboru je bil izvoljen današnji glavni odbor z g. predsednikom Ivo Sancinom na čelu. S tem je tudi prenehalo nezakonito stanje pri Kmetijski družbi.

Organizacija družbe. Delovanje pri podružnicah se v teh dveh letih ni moglo tako razviti, kakor je bilo želeli, ker se podeželski funkcionarji še niso mogli uživati v poslovanje, kakor je bilo vpeljana pred vojno. Manjkalo je pa tudi tiste nesebične požrtvovalnosti, s katero se je pred vojno delovalo na gospodarskem polju. Ustanovljenih je bilo sicer nekaj novih podružnic, ki so precej dobro uspevale, toda na drugi strani je več starih zaspalo, ker niso dobili udje pri njih tistih ugodnosti, ki so jih pričakovali od družbe. Toda kmetijske razmere po prevratu so veliko težavneje kakor so bile pred svetovno vojno. Tudi primanjkuje družbi državnih podpor, da bi mogla svojim udom nuditi to, kar jim je dajala prej.

Družba je ponovno skušala oživiti delovanje podružnic po deželi, posebno z ustanovitvijo zvez podružnic, kar pa ni uspelo, ker se med kmetovalci po deželi ni našlo dovolj umevanja in zmisla za to akcijo.

Družba je tudi dala tiskati posebne diplome za ude, da s tem med kmetovalci vzbudi zanimanje za to njih stanovsko organizacijo. Tudi v tem oziru vlada malomarnost.

Da se udom olajša nabava kmetijskih potrebščin, je družba začela po deželi ustanavljati skladišča za razno blago, tako n. pr. v Lescah pri Bledu, kar se pa ni obneslo in je družba morala to skladišče zopet opustiti.

Kmetijska družba je imela v teh letih tri samostojne strokovne odseke: Konjerejski odsek I. za bivšo Kranjsko, Konjerejski odsek II. za bivšo Štajersko in Prekmurje ter Vinarski in sadjarski odsek v Mariboru. V zadnji dobi so se pa ti strokovni odseki izpremenili v samostojna društva, s čemer je prenehala vsaka zveza teh korporacij s Kmetijsko družbo.

Stanje delujočih podružnic in udov je bilo sledeče:

V l. 1923. 360 podružnic in 15.024 udov;

V l. 1924. 363 podružnic in 25.827 udov.

„Kmetovalec“. Družbeno glasilo „Kmetovalec“ se je v teh letih razširil ne samo po Sloveniji, temveč tudi na Hrva-

skem in v Srbiji. L. 1923. je prevzel uredništvo g. kmet. svetnik Rohman. List je za družbo še vedno pasiven, kajti s 15 Din na leto, se ne more kriti stroškov za njega izdajo. Zato je tudi morala opustiti prilogo „Konjerejec“. Vsled primanjlovanja sredstev ni mogla družba nadaljevati z izdajo kmetijskih knjig in gospodarskih navodil, ki so tako nujno potrebna.

Kmetijsko potovalni pouk. V l. 1923. so družbeni strokovnjaki imeli pri podružnicah 23 strokovnih predavanj. Kmetijski pouk se ni mogel razviti, ker je primanjlovalo v to potrebnih sredstev. Strokovno delovanje pri podružnicah je tudi važno, ker se pride v stike z družbenimi udi, se spozna njih želje in potrebe ter se jih navaja k rednemu poslovanju. Družbeni strokovnjaki so tudi precej zaposleni z ustnimi in pismenimi odgovori na strokovna vprašanja, ki prihajajo od udov in podružnic.

Družba je skušala po srbskem vzorcu ustanoviti **mladinske kmetijske klube** po deželi, ki se pa vsled neumevanja te akcije niso obnesli. Vsi ti klubi so kmalu prenehali z delovanjem.

4. oktobra 1924. je bilo v Ljubljani sklicano **kmetijsko posvetovanje**, na katerem se je razpravljalo o pospeševanju raznih kmetijskih panog. To posvetovanje je obsegalo različna vprašanja iz živinoreje in poljedstva. Udeležil se ga je tudi kmetijski minister dr. Kulovec, ki je dovolil podporo 60.000 Din za prireditve večdnevni kmetijskih tečajev pri podružnicah.

Posredovanje pri oblastih. Družba je v tem času pogostokrat morala posredovati pri oblastih, da varuje interese kmetijstva. Žal so ta posredovanja ostala največkrat brezuspešna. Od kmetijskega ministrstva je zahtevala znižanje izvoznih carin za živino in druge kmetijske pridelke, olajšanje pravilnika zakonov o kontroli semenja, protestirala proti vpeljavi raznih pretiranih davkov na vino in vinske naklade po občinah. Podala je svoje mnenje o načrtu zakona za izenačenje davkov, zaprosila za dodelitev živinske soli, protestirala ponovno proti vpeljavi uvoznih carin na umetna gnojila, zahtevala večje kredite za pospeševanje živinoreje in dala mnogo nasvetov in mnenj o kmetijsko-strokovnih vprašanjih, ki so bila v interesu kmetijstva in kmetovalcev v Sloveniji.

Kmetijsko-gospodinjstva šola. To šolo je družba ustanovila l. 1897. Dne 16. avgusta l. 1923. je praznovala 25 letnico. V tečaj v l. 1923. in 1924. je bilo sprejetih po 18 gojenk. Tečaja

za vzgojo kmetijsko-gospodinskih učiteljic v teh letih ni bilo, ker se je priglasilo premalo prosilk. Žal, da država ne uvideva pomena vzgoje kmetijskih gospodinj, ker premalo podpira zavod, ki je največje važnosti za gospodarstvo in izobrazbo našega kmetijskega ljudstva.

Družbena drevesnica. Ker je Kmetijska družba odprodala svojo drevesnico v Šiški, je morala nanovo nasaditi drevesnico na Poljanah. Zato tudi v teh letih ni bilo toliko dreves, kolikor jih je družba v prejšnjih letih oddajala svojim udom. Mladi nasadi na Poljanah še niso dorasli, a drevje iz drevesnice v Šiški se je vse razdelilo. Šele v prihodnjem letu je pričakovati, da bo družba letno lahko oddajala osem do deset tisoč drevesc. V letu 1923. je bilo oddanih 400, v letu 1924. pa 1335 drevesc.

(Konec prihodnjič.)

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t.j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30, po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni prej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Celje, v nedeljo, 7. februarja 1926. ob osmih zjutraj pri „Belem volu“;

Koprivnik, v nedeljo, 31. januarja 1926. ob dvanajstih v hiši načelnika;

Planina pri Rakeku, v nedeljo, 31. januarja 1926. ob petih popoldne v „Gasilnem domu“;

Ptuj, v nedeljo, 31. januarja 1926. ob devetih dopoldne pri „Zamorcu“;

Rateče, na Svečnico, 2. februarja 1926. ob treh popoldne pri načelniku;

Studenec pri Krškem, v nedeljo, 31. januarja 1926. ob pol-osmih zjutraj v šoli;

Unec, v nedeljo, 31. januarja 1926. ob treh popoldne pri načelniku;

Zgornja Šiška, na Svečnico, 2. februarja 1926. ob treh popoldne pri g. Černetu.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 270, v M. 15):

1 par dobrih konj 4.000 do 14.000

Voli in krave (prigon v Lj. 241, v M. 462 glav):

1 kg žive teže I.	8-50 do —	8-50 do 10-25
1 „ „ II.	7-50 do —	7- do 8-
1 „ „ III.	6-50 do —	4-25 do 7-
1 „ „ krave, klobasnice	3- do 4-	3- do 4-

Teleta (prigon v Lj. 19, v M. 14 glav):

1 kg žive teže 7- do 9 10- do —

Prasiči (prigon v Lj. 22, v M. 332 glav):

1 komad 6-8 tednov stari	— do 250-	200- do 250-
1 „ 3-4 mesece „	—	300- do 350-
1 „ 5-7 „	—	400- do 450-
1 „ 8-10 „	—	520- do 650-
1 „ enoletni	—	1400- do 1500-
1 kg žive teže, debeli	—	11-50 do 12-75
1 „ mrtve teže, debeli	—	15- do 18-

Kože:

1 komad konjske kože	—	85- do 175-
1 kg goveje kože	—	14- do 16-
1 „ telečje kože	—	23- do —
1 „ prasičje kože	—	9- do 10-
1 „ gornjega usnja	—	80- do 110-
1 „ podplatov	—	67- do 80-

Perutnina:

1 komad, piščanec	20- do 25-	15- do 35-
1 „ kokoš	25- do 35-	40- do 50-

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka	3- do 3-50	2-50 do 3-
1 „ smetane	—	12- do 16-
1 kg črnega masla	— do 60-	60- do —
1 „ suravega masla	40- do 45-	45- do 48-
1 „ bobinskoga sira	38-	—
1 „ sirčka	9- do 10-	4- do 9-
1 jajce	2- do —	1-75 do 2-25

Žito in drugo:

1 q pšenice	340- do 357-	275- do 300-
1 „ rži	240- do 297-	200- do 250-
1 „ lečmena	240- do 260-	200- do 250-
1 „ ovs	245- do 260-	230- do 250-
1 „ prosa	275- do 300-	250- do 300-
1 „ koruze (nove, sušene)	230- do 235-	210- do 225-
1 „ alje	300- do 325-	225- do 300-
1 „ fižola, ribničar	357-	250- do 300-
1 „ fižola, prepelčar	360-	—
1 „ krompirja (novoga)	125- do 150-	75- do 150-

Krma:

1 q sladkega sena	80- do 100-	65- do 80-
1 „ kislega sena	60-	—
1 „ slame	50- do —	45- do 55-

Kurivo:

1 m ³ trdih drv	160- do 180-	160- do 180-
1 „ mehkih drv	100- do —	105- do 120-

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{16}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{32}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato denar po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštini položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Umetna gnojila za jesensko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljkatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 320.— za sto kg v vrečah po 85 kg, v pločevinastih posodah po Din 350.— za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 160.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 100.—Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 150.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 50 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 400.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat ital. znamke „Montecatini“ 16—18% po Din 100.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 95.— Din 100 kg franko Ljubljana.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 190.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra s 17/18% fosforove kisline po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138.— za 100 kg.

Thomasova žlindra za jesensko in zimsko gnojenje. Podružnice in posamezni udje naj čimprej prijavijo svoja naro-

čila, kajti le tako bo omogočeno zadostno in pravočasno preskrbovanje tega potrebnega fosforovega umetnega gnojila. Pričakovano ukinjenje sedanje carine utegne nastopiti šele po preteku dvanajstin, zato z naročitvami ni odlašati onim, ki mislijo še tekom zime gnojiti s žlindro. Cena za jamčeno 17/18% žlindro znaša pri odjemu celega ali pol vagona franko kolo-dvor Ljubljana Din 138.— za sto kg, pri manjšem odjemu pa v skladišču Ljubljana Din 140.— za sto kg.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh različno mešanih gnojil, in sicer: 1. za zeljate rastline solato in paradižnike 12 kg in stane 1 kg 3.75 Din; 2. za špinačo in kumarce 6 kg in stane 1 kg 3.75 Din; za korenjske rastline, za krompir in čebulo 8 kg in stane 1 kg 3.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 5 kg in stane 1 kg 3 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrastla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagmeta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 75 kilogramov po Din 4.50 kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolinej, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.— Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 65.— Poštnina posebej.

Antilavt v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst

pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih 100 gr Din 35.— za ½ kg Din 50.— ¼ kg Din 80.—

Antiklor (saloidin) po Din 5.50 za 1 kg.
Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.
Drevesne škroplilnice za prevoz po Din 250.— za komad.
Eponit, vinski, po Din 65 za kg.
Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 3 roglji po 13.— Din za komad.
Grozni mlin ELA po Din 1030.
Gumijevе cevi za trtne škroplilnice in za škropljenje zelenjadnih vrtov (za priklop k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). Gumijevе plošče po 5 Din komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.
„Jullien“ sredstvo za čiščenje vina v zavitkih po ½ kg Din 50.—, 1 kg Din 100.—.

Lopate ošiljene in za štihanje po Din 18 za 1 kg.
Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žvepalnik za cvetlice (za suho žveplanje in za škropljenje) po Din 85.— komad.

Sadni mlinci po Din 1500.—.
„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavo pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.
Štikalnice za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—
Škarje za trte št. 37a po Din 30.—; št. 45 po Din 26.—; 116 po Din 20.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri kmetijski družbi v škatlicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vrtnarsko orodje orig. tvrdke S. Kunde & sin. Okulirni noži, cepilni noži, škarje po tvorniških cenah.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.
Žvepalniki za sode po Din 60.— za komad.
Žage, vrtnarske po Din 15.— komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Brusni kamni, bergamaški po Din 9.— za komad.
Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 14 zobne po Din 13.—; 16 zobne po Din 15 za komad.
Gumijevi seski po Din 15.—.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II, razred II po Din 3800.—.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.
Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škroplilnice po 101 po 90 Din, lesene grabljice po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din. Na zalogi so zopet škroplilnice „Flora“, ki stane Din 350.— za komad.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem I. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcev, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalice po Din 210.— komad.
Slamorenice komad Din 1050.—.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želočev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 50 gr Din 24, po 100 gr Din 46, 250 gr Din 110.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 12 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 75 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din kg 7 ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante

Trokarji za goved po Din 100.—.
Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.
Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din.

Brzoparilniki:

„Alfa“ brzoparilnike pocinjene za 50 l po Din 1200.—, za 65 l po Din 1300.—, za 80 l po Din 1600.—, za 120 l po Din 2000.—, za 200 l po Din 3040. Ti brzoparilniki so pripoznani najboljšega in najnovejšega sistema ter priporočamo interesentom naj si te stroje ogledajo.

Posnemalniki.

Orig. „Alfa“ Laval Viola 60 l po Din 1625.—.
Orig. „Alfa“ Viola št. 4 po 100 l po Din 2000.—.
Pinje Alfa Separator št. 9 po 760 Din, št. 10 po 920 Din.
Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah: na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620.—.

na uro 100 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K : I Din 1700.—

na uro 130 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K : 2 za kmetije 4-7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Posnemalnik „Titan“ od danske tvrdke „Aktieselskabet Titan“ København L za 150 l po Din 2500.—.

Poljedelski stroji.

Plugi:

Univerzalni plug D7 MN s kratko desko po Din 1150.

Univerzalni plug D7 MN z dolgo desko po Din 1150.

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920.

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Obračalni plug UW4 po Din 920.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plug za saditev krompirja po Din 560.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

Ošipalnik HSE po Din 310.

Ošipalnik HZL po Din 700.

Ošipalnik manjši po Din 350.

Brane:

Nijvska brana Z3 po Din 700.

Nijvska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 800.

Nijvski skarifikator po Din 620.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Naročila na sadno drevje.

Iz drevesnice Kmetijske družbe se bodo oddajale v zgodnji pomladi sledeče vrste sadnega drevja:

1. Visoke jablane: Landsberška reneta, zlata parmena, Dama-sonova reneta, bellefleur, Kaselska reneta, voščenska, Jakob Lebel, bobovec, beli ananas, I. vrsta po Din 12.50, II. vrsta po 10 Din.
2. Pritlične jablane: Landsberška reneta, bellefleur, Lord Suffolk, čellini, Bismark, rdeči astrahan, Viljem Transparentovec, Jakob Lebel, Deanov Kodlin, po 20 Din.
3. Pritlične hruške: Avranška, Pastorovka, Delovka, Abreška krasotica, Vojvodina Elza, Klapovka, po 20 Din.
4. Marelice (omejeno število) po 25 Din.

Visokih zlahtnih hrušk, moštine in češpelj letos ne bo na prodaj, pač pa prihodnje leto. Naročila, ki se morajo zaarati, sprejema Kmetijska družba že sedaj in je v interesu naročnikov, da se čimprej prijavijo s svojimi naročili. Družba si pridržuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravno vrsto, če bi naročena vrsta že pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. Naročitve se sprejema samo do 28. februarja t. l. Manj kot 10 dreves se ne bo poslalo. Stroški za ekspedicijo za vsak ovoj po 20 Din.

Znake starosti na obrazu in plešasto glavo

boste preprečili najenostavnejše in najudobnejše s pomočjo dveh preizkušenih, zanesljivih in skozi dolga leta priljubljenih preparatov: I. Fellerjeva prava kavkaška Elsa pomada za obraz in kožo, čuva mladost in lepoto ter je najmočnejšega delovanja zoper pege, sojedce, nečisto polt, rdeče in

hrapave roke. II. Fellerjeva močna pomada za lase odstranjuje perhlij, preprečuje izpadanje las in prerano osivelost. Z redovito masažo se odpravijo tudi gube, krhke lase napravi mehke in voljne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus 2 lončka od ene vrste ali po en lonček od obeh vrst Elsa pomad obenem z zavojnino in poštino vred za 38 Din, ali samo proti vnaprej poslanemu denarju, ker je po povzetju poština za 10 Din višja. Naročila je nasloviti: lekarnarju Eugen V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg 333, Hrvatska.

Posamezna steklenica Elzafluida se dobi v lekarnah in sorodnih trgovinah po znižani ceni za 9 Din.

Uporabljajte za
pranje finih tkanin
terpentinovo
'Gazela' milo!

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkevijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 260 milijonov kron.

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje Vidic-Knez, tovarne, na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše, preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko.

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba.

Arborin,

priznано sredstvo zoper sadne škodljivce, razkuževalna sredstva:

Saneolin

Sanitol

Sanoform nadalje: cepilno smolo, mazavo milo in slične izdelke proizvaja in razpošilja domača tvrdka:

CHEMOTECNA

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg šte. 10.

Najboljše dušičnato gnojilo
za vse zemlje in vse rastline je

Čilski soliter

ki se ga dobi pri

Kmetijski družbi v Ljubljani.

Njegova poraba je preprosta, učinek pa hiter in gotov. Vsebuje rastlinsko hranilo dušik, ki največkrat primanjkuje našim zemljam.

Vsa potrebna pojasnila in tiskana navodila o pravilni porabi tega in drugih umetnih gnojil, o umnem obdelovanju zemlje podaja na pismena vprašanja **brezplačno.**

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 16.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1926,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov.

Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12.

Tiskarski in litografski umetniški zavod
J. BLASNIKA NASLEDNIKI
V LJUBLJANI, BREG ŠTEV. 12.

je najstarejši grafični zavod v Sloveniji edini svojega imena iz prejšnjega stoletja, ki je opremljen z najmodernejšimi stroji in na splošno zmožen vsake konkurence v vseh tiskarskih in litogr. delih od preproste do najkomfortnejše mnogo barvne izvršitve.

KNJIGOTISK - KAMENOTISK - OFFSETTISK.

Stole,

trpežne in lepo izdelane, priporočila Tehniške lesne industrije, pošta in postala Stare pri Celju. Razpošilja na drobno in debelo. Zahtevajte cenik!

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 50 para v denarju ali znakom, najmanj na skupaj Din 8.—, sicer se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Lepa krava simodolka,

dobra mlekarica s teletom in vodna sesalka-cilinder št. 21 ste na prodaj pri Franc Vrtačniku, Vič 44 pri Ljubljani. 364

Žnidaršičeve panje

precizno izdelane z vsemi pritlikalnimi nudi poceni Fr. Osterman, Braslovce. 366

Semenski fižol.

Oddajam prvovrstni (pri zrnu izbran) semenski fižol kakor: ribničana, prepelčarja in mandalona, proti zamenjavi navadnega fižola goraj omenjenih vrst z malim nadplačilom. Franc Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36. 359

Ekonomo-šaferja

samskega, treznega, okoli 40 let starega, večkega poljedelskih strojev, išče posestvo v okolici Ljubljane. Nastop februarja. Ponudbe s pogodi in pričevali pod „stalno“ števil. 22 na upravo „Kmetovalca“. 22

Bencin motorje

„novi patent“, ki nikdar ne zamrznejo od 3 in pol PS naprej približno Din 9000, posameznike od Din 1400 naprej, mlatilnice navadne, pa tudi do 170 cm široke za veleposestva s popolnim čiščenjem žita, mlinke kamne, popolne domače mline, kompletne gater „Expres“ z 1-4 žagami, že za 2 PS silo, mize z cirkularno žago, tudi z električnimi motorji ter vse druge kmetijske stroje priporoča I. Božič, Grabštanj, Koroško (Grafenstein, Avstrija). 21

Jari ječmen

za pomladansko setev „Kirsches“ prvovrstno seme je na prodaj na veleposestvu Steinhol, pošta Gornja Radgona. 20

Cepljene trte

na rip. portalis: veliki rizling, beli ranfol, tronta, l. vrsta po 1 Din, prodaja Franc Raušl, Kukova, pošta Juršinci pri Ptuj. 19

Oskrbnik

kmet, naobražen, z dolgoletno prakso na veleposestvih, prosi za primerno službo. Nastop spomladi. Cenjene ponudbe na upravo „Kmetovalca“. 18

Sadna drevesa

oddaja za spomladansko saditev. Drevesa so prvovrstna, cena zmerna. Pri večjem odjemu popust. Ivan Sevnik, posestnik, Župelevec, p. Brežice. 17

Prima semenski oves

presejan, češki, ki je dal 26 q pro ha, ima na prodaj po 350 Din za 100 kg. Fran Malasek, Grm, p. Novo mesto. Vreče se računajo posebej. Zadrževajte vzorce. 16

Dobro konjsko seno,

več vagonov, ima na prodaj Josip Lenarčič na Verdu pri Vrhniki. (Cena po dogovoru). 15

Veliki hlapec

se sprejme v službo, izurjen v gospodarstvu in kmetiji. Biti mora trozen, energičen in neoženjen. Ponudbe z navedbo zahtev je poslati na upravo „Kmetovalca“ (pod označbo „Veliki hlapec“ za veleposestvo). 14

Gepelj

(vitelj), stolec, skoraj nov, ima na prodaj radi selitve za 2000 Din Ana Frčel, Zasip št. 41, pošta Bled. 13

Za praktičnega gospodarja

išče službe absoluten kmetijski šole na Grmu, 26 let star, izkušen mlekar, najraje v vinorodnem kraju. Naslov pove uprava „Kmetovalca“. 12

Sejalni stroj

nov, z 11 vrstami, mnogo pod tržno vrednost in nekaj tisoč jabolčnih divjakov prodaja: Josip Mursa iz Krapja, pošta Ljutomer. 11

Plemenski bik

pingavške pasme, 1 in pol leta star, zelo lep, je na prodaj na graščini Križ pri Kamniku. 8

Prvovrstno sadno drevje in cepljene trte

najbolj priporočljivih vrst po nizki ceni ima v zalogi: Drevesnica in trtnica Gradišnik, St. Janž, Velenje. Naročila in tozadevna vprašanja, naj se blagovolijo nasloviti na: Ivan Gradišnik, p. Dobrna pri Celju. 336

Oskrbnika in šafarja

za nadzorovanje vinogradov sprejme Fr. Zemljik, posestnik vinogradov v Ljutomeru, Slovenija. 352

Upravnik (šifer),

absovent vinorejske in sadlarske šole z dolgoletno prakso, priden, pošten, zanesljiv, se na stalno službo sprejme. Ponudbe s prepisi pričevali dosejanih služb in z zahtevo plače na Upravo „Kmetovalca“. 355

Ugodna prilika za nakup!!!

Radi preuredbe gospodarskega obrata ima na prodaj FRANC KOSAK, posestnik na Grosupljem, več lepih plemenskih in molznih krav (tudi s teleti in telci lastne reje od izbranih staršev. Proda se tudi 1 zelo lep plemenski bik, dve in pol leti star, simodolske pasme, in 1 par lepih, težkih, vseskozi zanesljivih konj (pramov konj in kobila). Istotam je na prodaj tudi več dobrih, težkih sank, več lojterskih in drugih gospodarskih voz, 1 nov samski vozček (zapravljivček) in 1 lep koleselj, nekaj novejšega poljedelskega orodja, kakor njivskih bran in šakovih plugov ter drugega gospodarskega orodja. Vse si je treba na mestu ogledati. 356

Hrušove in jabolčne divjake,

in sicer 7-10 mm debele in 50-100 cm visoke. Cena za 1000 komadov 500 Din. Prvovrstno 4letno jabolčno drevje, visokodebelno, močno, najboljše vrste, cena 12,50 za komad, ima na prodaj Ignacij Verbič, drevesničar, pošta Dramlje pri Šentjurju ob južni železnici. 10

Majer

oženjen, z največ dvema odraslimi otrokoma, vešč živinorej, poljedeljstva in vinogradništva dobi službo. Naslov pove uprava „Kmetovalca“. 7

Majer ali hlapec

samski, srednje starosti, želi stalne službe. Vešč kmečkega gospodarskega, živinorejskega in poljedelskega dela in popravi. Naslov: Anton Dolšak, Vintarje 2, p. Ortenek (Dolenjsko). 6

Konjskega hlapca

kateri zna vsa poljska dela in ima veselje do plemenitih kobil in kravarja h goveji živini, starejšo moč, sprejme Janko Vilar, posestnik, Dob pri Domžalah. 8

Drevesca na prodaj

kakor jabolka, hruške, češnje, orehi, več sto divjih kostanjev, in vseh vrst pritlikavcev. Cena po dogovoru, ustmeno ali pismeno pri Jakob Pintarju, sadlarskem, Sv. Tomaž, pošta Škofja Loka, Gorenjsko. 4

Slamoznico

v dobrem stanju, cena po dogovoru, ima na prodaj Anton Goli, Rudnik, pri Ljubljani. 3

Ajdove pleve

izvrstne, več sto mernikov ima na prodaj Kmetijska podružnica na Ježici pri Ljubljani. 2

„Jullienovo“ čisto

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljajte to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrne! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajte številne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana. 348

Motna vina čistiti

in trpka, ter prekišla omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo špecično francosko želatino „Lainé“ tvrdke Clerment & Quigaard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene! Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana. 349

Agrarni biro

Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana

Selenburgova ul. 7, I. nadstropje

(v hiši Jadransko-Podunavske banke).

Strokovni nasveti, najcenejše preskrbovanje vseh kmet. potrebščin. Pomoč pri vnovčevanju kmet. proizvodov. — Posredovanje pri nakupu in prodaji posestev, graščin, hiš, trgovskih in drugih obrtov, vodnih sil itd. Pomoč pri iskanju posojil. — Pouk v kmet. davčnih zadevah. Prodaja lastne zelo priporočljive in praktične knjige, in sicer: „Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice — (slov., srbohrv., nem., madj., ital.). Cena Din 10.— s poštnino vred, v inozemstvu Din 11.—. Vsak takoj razume. Denar vnaprej! — „Osnovni pojmi modernega bančništva in borzništva“ za razumevanje kako delajo denarni zavodi in borza. Cena Din 22.— s poštnino vred, v inozemstvu Din 24.—. Denar vnaprej! Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti Din 22.—. Ako kdo želi kaj kupiti potom Agrarnega biro-a, priloži pismu Din 2.— (oni iz inozemstva v obeh slučajih po Din 2.— več).

Na prodaj

skupaj ali posamezno lepo kmetijsko poslopje, les v večjem obsegu, vsake vrste, več doraščeni gozdni parceli, zemljišča, srenjske pašnike in pravice, ter sadnim vrtnom. Naslov: Franc Hrovat, Begunje 43 pri Lencah. 9

Na prodaj:

1 bencin motor 5-6 Hp. tvrdke Wichterle, Prostele v dobrem stanju, 2 Sackova pluga s plujnjami, 2 šrotovnika, 2 kranjska pluga. Kupci se vabijo, da si stroje ogledajo in stavijo ponudbe na Drž. kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu. 361

Priporočamo sledeča zdravila:

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabele vsake vrste. Pol litra stekla. 20 Din. Za uspešno zdravljenje je porabiti 3 steklenice. Rastlinski kreplilni eliksir. Krepi želodec in dviga tek. Steklenica 15 Din. Lecithin kroglice z železom. Za živčno oslabele, nervozne in od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatija 24 Din. Rastlinski čistilni prašek. Čisti želodec in kri. Skatija 10 Din. Migrenol. Tablete proti glavobolu, trganju in vročici. Tuba 15 Din. Kapljice zoper slabosti. Se jemljejo na sladkorju ali na vodi. Posebno na poti ne bodite brez njih! Steklenica 10 Din. Profinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din. Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsih. 16 Din.

Za živino:

Bosulin svečice, zoper srmanično vnetje ter lažnost krav in telci. Z živinozdravniškim navodilom 30 Din. Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev. Izborno preizkušeno pri boleznih na prebilih in zaprtju. Z živinozdravniškim opismom rdečice 12 Din. Hesalin uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih živalih. Tuba z navodilom 8 Din. Konjski cvet. Fluid za mazanje, staro, izborno zdravilo. Steklenica 15 Din. Redilni prah za živino. Skatija 5 Din. Zdravilno mazilo za živali. Celi rane in suhi hrasci. Tuba 10 Din. — Za vse te izdelke zahvale na razpologo! V zalogi vsa druga zdravila. Izdelane in razpošile z navodili samo:

Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR, Vrhnika 96.

la KNOCH-JERMEN ZA POGON vedno na skladišču

A. LAMPRET
Ljubljana,
Dunajska cesta 22.
Telefon 247.